

ARYBINIS ROKIŠKIS

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas
18(425) | 1947 m. spalio 9 d. | Kaina 20 klp.

IS JEGAS PILNUTINIAM METINIO GRUDU PARUOŠU PLANOU JVKDYMUI!

Anksčiai pavasarį savo pa-
ne laiške draugui Stali-
nuios TSR darbo vals-
tarybiniu ūkiu, MTS,
darbininkai ir žemės
vietinėlai išpareigojo iš-
aukštą derlių, pilnintini
yti su valstybe grudu
maisais pristatyti iki
Spalio socialiūnės
dėjos 30-jų metinių. Vy-
kdyti savo garbingus pažadus,
o apskrities duonos ga-
nuo pat pirmųjų grudu
kampanijos dienų,
su dideliu patriotiniu
išstraukė į grudu sta-
tybei. Tačiau apsvarts
galimumas, apskrities
ai kartu su visais Lie-
tuvos žemdirbiais bei ž-
eo specialistais priėmė
mus išpareigojimus, pa-
ami dar žymiai anksčiau
dėjojo Spalio trisdešimt-
iki savo pareigą Tėvynę.

Finome, kad juo dau-
nos, tuo stipresnė mu-
mė valstybę, tuo galin-
ių Tėvynę. Juo dau-
nos, tuo greičiau mes
ne žemės ūki, išgydys-
ių vokiečių fašistų gro-
darytasi žaizdas. Kai
ir kitų produkty gausu,
a laudžiai linksmiai ir
gyventi, — tai res-
žemdirbių žodžiai, pa-
raugui Stalinui laiške,
o atspaudintas praėju-
tarybinio Rokiškio“ nu-

ten daugelis Rokiškio
žemdirbių gali di-
garbingai ir žymiai
miną jvykdę savo iš-
sūnaus. O nemaža nauja-
iai žemėlių ir kitų darbo
e, kaip, pav., Žygė Pet-
ruičius Jonas (Južintų
ir šimtai kitų virš jems

Visas Jegas pilnutiniam meti-
nio grudu paruošu planu jvyk-
dymui

Alytaus apskritis užbaigė grudu
privalomus pristatymus
1 d. Alytaus apskritis (ralinės rinkliavos). Grudu sta-
tymas valstybei tesiama tollau-
100 nuošimčių (be bi-

— viršum planu.

Čeičių apylinkės pirmaujančiai
nes valstybės partinis ir
aktyvas tebėveda ak-
dėl grudu paruošu
metinio jvykdymo arti-
kuoliu. Čeičių apylinkė-
sės aktyvas, vadovauja-
nčio drg. Kalačovo,
pirmaujančiu rezultatu

„T. R.“ koresp.

Išpareigojimų vykdymas

Krasnojarsko krašto spalio mén. 5 d. (ilnuitai jvykdė valstybinį grudu paruošu planu) 100,6 nuošimčio (be biralinės rinkliavos).

Štasis metalas valstybei prista-
tyta 4 milijonais pūdu grudu
daugiau, negu pernai, tame tar-
pe kviečių ir rugiu — 2 milii-
jonais pūdu daugiau.

Udmurtijos ATSR kolektivinių ūkių, tarybiniai ūkių ir pagalbiniai ūkių spalio mén.
5 d. jvykdė valstybinį grudu paruošu planą 110,1 nuošimčio (be biralinės rinkliavos). Grūdai tebestatomi viršum plano.

Brianskos srities kolektivinių ūkių valstiečiai ir valstietės,
MTS ir tarybiniai ūkių darbu-

tojai spalio mén. 5 d., prieš lai-
ka, jvykdė valstybinį grudu
paruošu planą 100,6 nuošimčio
(be biralinės rinkliavos).

Srities kolektiviniai ir tary-
biniai ūkių 1947 metais oristute
valstybei grudu 3700 tūkstančiai
pūdu daugiau negu pernai.

Grūdai valstybei tebestatomi.

Ivano srities spalio mén. 7 d.
jvykdė valstybinį grudu paruo-
šu planą 100,2 nuoš. Grudu
pristatyta 1.199.000 pūdu daugiau negu pernai. Srities kolektivinių ūkių linų, sėmenų paruošu planą jvykdė 100,5 nuoš.

Grūdai ir linų sėmenys tebe-
statomi viršum plano.

Černovica sritis. Kiemansko ra-
jono Chruščovo vardo kolektivinio
oko granitlininkė A. M. Chorbut. Ji
išpareigojo surinkti 600 centurių cuk-
rinėlų rinkelių iš hektaro 2-jų hektarų
ploto ir po 30 centurių kvečių iš
hektaro 8-nių hektarų ploto.

Foto B. Karlovo

TASSO spaudo klišė.

Žodis, duotas draugui Stalinul - šventas!

Darbe valstiečiai! Sąžiningai išpildykime savo patriotinę pareiga
Tėvynėi — nedelsiant išvilkime grudu paruošu metinį planą!

Socialistinio lenktyniavimo elga tikrinant valsčiuose dėl
prelešainio grudu paruošu metinio plano jvykdymo

Grudu paruošu elga apskrities valsčiuose

Daugelis apskrities darbo
valstiečių, garbingai teisėdami
savo kilnus išpareigojimus,
jau pirmomis grudu statymo
valstybei dienomis pilnai atliko
grudu privalomuosius pristatymus,
tuos trukydami visai apskrities
greičiau jvykdyti šiuo paruošu
metinį planą. Štai Panemunėlio
ir Kainaijų dar neturi at-
siėk net ir po 75 proc. meti-
nio plano jvykdyme. Nežiūrint
iok, kad šiuo paruošuose yra
daugelis pavyzdžingų darbo vals-
tiečių, ne tik pilnai jvykdiusių
ir net viršijusių jų skir-
tasių grudu privalomųjų prista-
tymų normas, — ellė buožių ir
kiti stambesni žemvaldžiai vis
dela spartesnio atskaitomy-
mo su valstybe reikala, trukdo
darbo valstiečiams išseseti į
garbingus išpareigojimus. Vals-
tiečiai — pirmūnai turi išskelti
aikštėtokius sabotuotojus, kaip
liaudies ir visos tarybinės vals-
tiebės priešas, kovoti su Jais,
pasiekti, kad kiekvienas žemdir-
bio ūkis nedelsiant baigtų at-
skaitymą su valstybe grudu
privalomaisiais pristatymais.

valstybinius grudu priėmimo
sandėlius turi atvykti daugiau ir
kuo skaitlingiausiai raudonųjų
gurguolių, užtikrinančiai greita
mūsų apskrities skirtojo plano
pilnintinį jvykdymą, žodžiu, duotą
draugui Stalinui, garbingą iš-
tesėjimą.

Tuo tarpu Rokiškio valsčiaus
Deksnų apylinkėje ir šiandien
paruošu jvykdymo tempai diena
iš dienos žlugdomi. Apylinkėje,
tiesa, yra dešimtys darbo vals-
tiečių, pilnumoje atskaičiusių
su valstybe grūdais, tačiau apskri-
tai imant, apylinkė jvykde-
vos 61 proc. metinio plano.

Tas kaip tik rodo, kad apylinkės
pirmiinkas drg. Amasejevas net
nesigriebia jokių priemonių
tam, kad likviduotų buožių
klastas, kurie grudu paruošas
atliko vien pašariniais Javais.

Rokiškio valsč. vykd. k-to
vadovai privalo artimiausiomis
dienomis likviduoti stačiai nedo-
vanotino apsilidimo paseki-
mes Deksnų apylinkėje ir surasti
tinkamą apylinkės vadovo.
Tik tuo būdu Deksnų apy-

valstiečių be išimties visuose
valsčiuose, o ypatingai pirmuojančiuose Panemunėlio, Juodupės,
jau taip pat ir Pandėlio
bei Kamajų. Turint omény tai,
kad šios dienos — lemiamos
dienos grudu statyme valstybei,
valsčių partinės, tarybinės ir
paruošinės organizacijos turi
dar labiau įtempti savo Jėgas
kovai už kuo sparšesnį metinio
planu išpildymą; o tai liečia ne
tik atskleikančią šiose paruošose
Panemunėlio, Kamajų ir Rokiš-
kio valsčių, bet ir visus kitus.
Reikia išrauti paskutinius buožių
sabotažišķų relškinų likučius,
organizuoti raudonąsias
gurgooles, pasiekiant to, kad
klekveno žemdirbų ūkis ne-
delisiant pilnai jvykdytu skir-
tajā grudu paruošu normai.

Apylinkė be vadovo

Atėjo lemiamos dienos grudu
paruošu kampanijoje. Apskrities
naujakurių, bledniokų, Tėvynės
karos dalyviai ir kitai darbo
valstiečiai su nenuilstama ener-
gija, sutelkė visas Jėgas, kas-
dien spartina grudu paruošu
tempus. Atsiliekančių stengiasi
lygiuoti su pirmūnais.

Tuo tarpu apylinkė niekalp
negali išbristi iš gėdingo atsi-
likimo ir tempia atgal visą
valsčių. Drg. Amasejevas net
nesigriebia jokių priemonių
tam, kad likviduotų buožių
klastas, kurie grudu paruošas
atliko vien pašariniais Javais.

Rokiškio valsč. vykd. k-to
vadovai privalo artimiausiomis
dienomis likviduoti stačiai nedo-
vanotino apsilidimo paseki-
mes Deksnų apylinkėje ir surasti
tinkamą apylinkės vadovo.
Tik tuo būdu Deksnų apy-

IŠPAREIGOJIMAI JVKDYTI

Prileš porą mėnesių Laibga-
lių apyl. naujakurių, priedininkų,
Tėvynės karos dalyviai ir
kiti dirbo valstiečiai masiniuo-
se susirinkimuose davė žodj
draugui Stalinui trumpiausiais
terminais pilnintinai jvykdyti
valstybinį grudu paruošu planą.
Ši išpareigojimai apylinkės
žemdirbiai priėmė nuodugniai
išnagrinėjė ir apskaičiavę savo
galimumus.

Apylinkės žemdirbiai nuo
laukų šįmet nuėmė aukštą der-
lių. Todėl jau nuo pat pirmųjų
paruošu kampanijos dienų laib-
galių valstiečiai galėjo išvystyti smar-
klius grudu statymo tempus. Ge-
ras organizacinis darbas, dažni
žemdirbių susirinkimai, kuriuo-
se nagrinėdavome klausimus,
surišius su paruošu tempų pa-
partiniimu, buvo geriausias
laidas pasiekti greitai grudu
pristatymu užbaigimą.

Vienu metu Rudelių km. buo-
žes nutarė parodytų savo klas-
tingus veldus ir pradėjo sabo-
tuoti prievoles. Buožių sabo-
žui likviduoti mes su sekreto-
riumi metėme visas aktyvo Jė-
gas. Po kelių dienų Rudeliai vėl
prisivijo pirmuojančius kaimus.

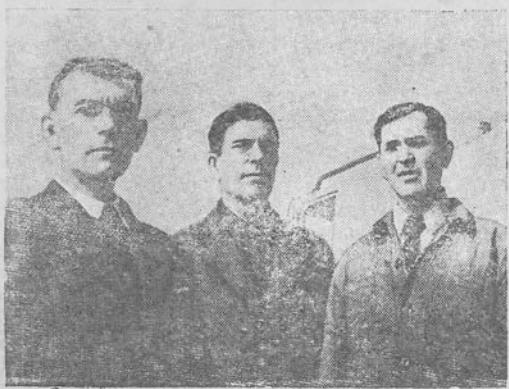
Visą laiką stengiausis palakyti
i kuo tampliausius ryšius su
darbo valstiečiais. Svarbiausiu
organizaciniu darbo ramsčiu
man būdavo apylinkės naujakurių,
priedininkų ir bledniokų.

Kruopštus, nenuilstamas dar-
bas duonos paruošu fronte, ak-
tyvi, bolševikiška kova dėl duo-
tojo žodžio jvykdymo neliko be
vaissių — šiandien mes su nepa-
prastu pakiliimu galime ištarti —
Laibgalių apylinkė prieš termi-
nų užbaigė metinio grudu pri-
valomųjų pristatymų plano vyk-
dymą 100 proc. Apylinkės vals-
tiečiai pradėjo viršplaninį grudu
statymą.

GIRGŽDIENIS
Rokiškio v. Laibgalių apyl.
pirmiinkas

St. Kunčius

BROLIŠKOS RESPUBLIKOSE

Kirovas. TSRS mišku pramonės fabrike, kur direktorius drg. Smirnovas, grupė racionalizatoriu priešakyje su techninės kontoros skyriaus vedėju drg. V. V. Fedosovu įnešė daug vertlingų paslėlymų, kurie fabrikui davė didelę lėšų ir medžiagų ekonomiją. Tiktai paskutiniu metu racionalizatoriai išdirbo naują konstrukciją revercinį muftal dėl buksirimo katerio, patobulinio motoro kolektorių, išdirbo

specialias lenkimo siukles ir skaputuvą katerio tunelių apdirbimui bei įnešę elę kitų techninių patobulinimų. Šie paslėlymai jau pirmame pusmetėje leido sukonominti virš 300 tūkstančių rublių.

Nuotraukoje: grupė fabriko racionalizatorių (iš kairės į dešinę) V. V. Fedosovas, Šaltkalvis A. A. Baršienas ir Šaltkalvis A. M. Kumokas.

Foto N. Kirjevo
TASS'o spaudos klišė.

250 Leningrado gamyklių ir fabrikų įvykdė metinį planą

LENINGRADAS, X. 2 d. (TASS). Spalio mén. 2 d. 15 Leningrado rajonų pramonė realizavo vienuolikos mėnesių programą.

Metines užduotis įvykdžiu- sių įmonių sąrašas padidėjo

(ELTA).

Liaudies statyboje

TAŠKENTAS. Uzbekistano liaudies statybose verda karštasis darbas. Atėjo čionai ir respublikos menininkai. Jie nusunėti į Čordžau-Kungrado geležinkelio statybą 23 koncertines brigadas. Pilnu sastatu į statybą išvyko Karakalpakijos filharmonijos, Chorezmo srities ir Chivino kolektivinių, tarybinių ūkių teatrų kolektivai. Uzbekistano meno muziejus nusuntė į statybą dailės parodą. Dailininkų sąjunga komandiravo grupę menininkų, kurie užfiksuoja statybos epizodus ir gerlausiuosius stachanovin-

odos kombinatu „Maksist“, lakštų valcavimo fabriku ir kitomis įmonėmis. Iš viso Leningrade yra 250 gamyklių bei fabrikų, kurie prieš laiką įvykdė metinį planą.

Šie jaunuolių darbų aukštai vertina valstybinį prievoletį priėmimo punktų vadovybę, o taip pat ir darbo valstiečių.

Šie jaunuolių darbų aukštai vertina valstybinį prievoletį priėmimo punktų vadovybę, o taip pat ir darbo valstiečių.

Šie jaunuolių darbų aukštai vertina valstybinį prievoletį priėmimo punktų vadovybę, o taip pat ir darbo valstiečių.

Devynios koncertines brigadas aptarnauja Kaita-Kurango vandens rezervuaro statybininkus.

(„Sovietoje
iskustvo“)

Rostovo sritis. Paukščių laukusose matinimo brigadininkų kursuose, atidarytuose Salsko rajone prie „Giganto“ tarybiniu ūkiu, mokslo Dono grūdinių kultūrų auglimo tarybinių ūkių paukščių fermų darbuotojai.

Nuotraukoje: Visas auginimo moks-

lų — tyrimo instituto žemės ūkių gyvuliių matinimo vyresnysis mokslo bendradarbis V. V. Kovtornas praveda su kursantais užstėmimą.

Foto N. Karavajevos
TASS'o spaudos klišė.

KOMJAUNUOLIAI — TALKINKAI GRŪDŲ PRIĖMIMO PUNKTUOSE

Apskrities komjaunimo organizacijos visą savo dėmesį atkreipė į šukį: „Kuo daugiau duonos, tuo stipresnė musų Tėvynėl!“. Šiuos žodžius komjaunuoliai neša į visas mūsų apskritis aplinkines. Jaunieji mūsų krašto patriotai visuose apskritis valsčiuose, susiorganizavę į atskirą agitatorių brigadas, su nepalažlama energija vykdė partijos ir vyriausybės uždavinius.

Rokiškio miesto komjaunuolių brigada, susidedanti iš 4 komjaunuolių, jau nuo 8 m. rugpjūčio 28 dienos talkininkauja vienos grūdų ir gyvuliių priėmimo punktuose. Komjaunuolai drg. drg. Braželis Balys, Žemaitytė Genė, Timofelevaitė Dunė ir Pupienytė Vanda kiekvienu dieną nuo ankstaus ryto iki gilius nakties išbūna paruoši punktuose ir išrašinėla valsčiems kvitus už pristatytais ūkiškas gėrybes. Dėka šių nepažišančių nuovargio jaunuolių paruoši priėmimo punktuose, darbas žymiai paspartėjo. Drg. Žemaitytė ir kiti talkininkai kasdien išrašo šimtams valstiečių kvitus, ši darbą žymiai geriau ir greičiau atlikdamai už senus, prityrusius darbuotojus.

Jaunuolių darbų aukštai vertina valstybinį prievoletį priėmimo punktų vadovybę, o taip pat ir darbo valstiečių.

Šie jaunuolių darbų aukštai vertina valstybinį prievoletį priėmimo punktų vadovybę, o taip pat ir darbo valstiečių.

P. Ošimas

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXX metinį išvakarese

SPALIO REVOLICIJA LIE TUVOJE

(Tiesiogiai iš „T. R.“ Nr. 117 (424))

Rusijoje tuo metu buvo apie trečdalį Lietuvos gyventojų. Didelis lietuvių skalčius karos pradžioje buvo mobilizuotas į caro kariuomenę. Labai daug žmonių evakavosi į Rusijos gilumą prasidėjus vokiečių kariuomenės puolimui Lietuvos. Lietuviškieji buržuaziniai veikėjai tą lietuvių mase svajojo įtraukti į kovą prieš Tarybų valdžią.

Po Spalio revoliucijos laimėjimo Rusijoje, kaip žinoma, pradėjo plati imperialistinių valstybių intervencija. Anglai ir prancūzai išslapino kariuomenę Rusijos šiaurėje ir įkūrė baltagardietišką „Šiaurės Rusijos“ vyriausybę.

Šiauriniame Kaukaze caro generalai, anglų ir prancūzų remiami, suorganizavo baltagardietišką „savanorių armiją“, pakėlė kazokų viršūnį maišą ir pradėjo karą prieš Tarybų valdžią. Vokiečiams slaptai remiant prasidėjus Dono kazokų maišas, Vokiečiai imperialistai atplėše nuo Tarybų Rusijos Ukrainą, kurios priešakyje stovėjo kontrrevoliuciune buržuazinė vyriausybė,

„Taryba“ tuo užmezgė glaudžius ryšius su kontrrevoliucine Ukrainos „rada“, su Dono kazokais, su lenkų baltagardiečiais. Tuo pačiu metu, kaip ir smetoniškų „Taryba“ Lietuvoje, ji siekė užmegzti glaudę bendradarbiavimą su vokiečiais.

Antivalstybinės nuotalkos

VKP(b) CK vasario plenumo istorinis nutarimas „Dėl priešmonių žemės ūkiui pakelti ir išvystyti pokarinį lalkotarpį“, kuris tapo darbo žmonių kovinė programa vykdant visus partijos ir vyriausybės iškelius uždavinius, ypatingai stipriai pabréžė reikala laiku ir pilnumo atsiaskaitoti su MTS ir grūdų paruoši punktais natūralinio atlyginimo ar seklinės medžiagos gražinimo formoje.

Rokiškio tarybinių ūkių vadovai, aišku, negalėjo nesusipažinti su štaišais partijos ir vyriausybės nutarimais. Tačiau tarybinių ūkių direktorių drg. Michailovas leido sau grubiai laužyti vyriausybinius nurodymus, nesiskaityti su tuo, kad visi nutarimai privalo būti išvykdyti trumpiausias terminais ir besalygiškai.

Tarybinis ūkis nuo pat 1945 metų rudens naudojasi Rokiškio MTS parama ruošiant pūdimus žieminių sėjai. Drg. Michailovas visuomet puikiausia prisimena, kiek MTS esti jam skolinga už, pav., mašinos panaudojimą kelionė į Vilnių, bet kažkodėl visiškai pamiršo, kad tarybinis ūkis įsiskolinė Rokiškio MTS net 4300 kg grūdų, iš kurių 3373 kg duoninių.

Šioms dienomis vyksta masinis atsiskaitymas už MTS atlikus darbus. Nepaisant milžiniško įsiskolinimo net už tręjų metų darbą, drg. Michailovas diena iš dienos atidėlioja ši reikala, neleistina ji uždelsti.

Negana to. Už 1945 metų rudens darbus drg. Michailovas visiškai atsišako duoti MTS-čiai naturalinį atlyginimą. „Viši tarybiniai ūkiai neatiduoda. Tada buvo kitas direktorius, aš už jį skolų nemokėsi“ —

J. Kalnelis

Ji kreipėsi į Vokietijos vyriausybę su prašymu suorganizuoti lietuvių karo belaisvių pakovas prieš Tarybų valdžią. Juodašimtinių lietuvių karo greitai atsišdürė baltagardietiško generolo Duchoninės. Kai vokiečiai 1918 metais išlaužė palaibas su Tarybų vyriausybe, pradėjo fronte su puolimą, siekdami užgrobtą rogrądą ir padaryti galiausią respublikai, lietuvių dalinių rinkinį, padedami lenkų invazorių baltagardiečiams, suorganizuoti Vitebsko miestu siргли valstybinėmis nuotaikomis pradėti jaustis ne kaip tarybų ūkio „ponas“, bet autentinges ir atsakingas į valdžias, su bolševikiniu ryžiu patesiinas parodytą juositikėjimą.

Z. Raudonė

Pagyvinti natūralinio atlyginimo surinkima

Tarp visų šiuo metu prieš nėšinį — traktorių stotis stonėlių uždavinių, iškilusiu vykstant istorijai VKP(b) CK vasis plenumo nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti išvystyti pokariniai laikotarpi“, svarbiausioje vietoje stoni natūralinio atlyginimo už atlikus darbus ž. ū. kooperatinė draugijose, tarybiniuose, pagalbiniuose ir valstiečių ūkiuose surinkimas.

Silpnai suprato savalaikio natūralinio atlyginimo surinkimo varbą Rokiškio MTS vadovė. Tam darbu įtė nebuvo mobilizuotas visas aparatas, nesulėktos visos jėgos. MTS direktorius dr. Daniilovas nesigriebė atitinkamų žygį priversti išsilyginti už MTS atlikus kai kuriemas pagalbiniam ir valstiečių ūkiams darbus, kurie mėgino visokials išsiliskinėlimais ir tariamai „objektyviomis“ priežastimis, užtuotu ir vilkinti skolinimą.

Pirmomis natūralinio atlyginimo surinkimo kampanijos dienomis į valstybinius sandėlius natūralinio atlyginimo sąskaita buvo pristatoma po 0,75 tonų ir mažiau. Dabar šie tempos pakiilo, tačiau nepasiekė reliktinio intensyvumo. To paséko uėjant natūralinio atlyginimo surinkimo planas įvykdymas 46,4 proc.

Apskritai imant, tenka pripažinti, kad Rokiškio MTS vadovai nelugesėjo iškeleti natūralinio atlyginimo klausimą iki reikiama lygio, neįstengė užtikrinti savalaikio atsiskaitymo už atlikus darbus 1945—1946 metais, nesugebėjo susidoroti su Rokiškio tarybinio ūkio ir Gyvulų paruošų įstaigos antivalstybiniu reagavimu į jėskolinimo MTS-ų likvidavimą. Taip pat blo-

gai likviduoja savo jėskolinima atlyginimo MTS už atlikus juos ūkiuose darbus. Štai, pav. Panemunėlio MTS ribose esančios ž. ū. kooperatinės draugijos, kurios daugumoje dar neturejo progos išsikulti Javus. Mat, MTS vadovai, nustatant kūlimo masinį maršrutus, pamiršo, kad ž. ū. kooperatinės draugijoms, kaip naujoms socialistinio ūkio formoms mūsų respublikoje, turėti teikiamą pirmenybę teikiant bet kokią MTS pagalbą.

Dar blogiau suprato savalaikio natūralinio atlyginimo surinkimo praveda Panemunėlio MTS. Iš 104 to grūdų, kurie priklauso stočiai už atlikus darbus, iki šiole terė surinkta 41 to, kas sudaro 39,8 proc. bendro plano.

Tiesa, Panemunėlio MTS ribose yra nemaža darbo valstiečių ūkių, kurie jau gana seniai

Stalingrado sritis. Novo-Anensko rajono „Bolševiku vėlava“ kolektivinio ūkio laukuose pasidėre prijmeili žeminių daugai.

Nuotraukoje: grandinėkė A. Akse-nova ir traktorių brigados brigadiūnas M. Chaldajaus apžiūri išdygusius žeminių rugių daugus.

Foto A. Makalevo
TASS'o spaudos klise.

vaidino Vilius, kurio darbo žmonės įraše puikiausius puslapius į pirmosios tarybinės revoliucijos Lietuvoje istoriją. Iš Vilniaus revoliucinė kova plito po visą kraštą. Visur pradėjo organizuotis Darbininkų Atstovų Tarybos ir revoliucinių komitetai. Ypatingą aktyvumą parodė žemės ūkio darbininkai, organizavę revoliucinius komitetus ir dvarų apsaugą nuo išgrobysto. Darbininkai, kumečiai, mažažemėliai valstiečiai pradėjo ginkluotis.

Štai kaip draugas Stalinas sa-vos straipsnyje „Iš ryti šviesa“ pavaizdavo tuometinę revoliucinę pakilimą Lietuvoje:

„Latvijos darbininkų pėdomis, — rašė Jis, — eina Lietuvos darbininkai ir valstiečiai. Darbininkų Deputatu Tarybos, tiese, dar pusiau legalios, su-kūrimas Vilniuje, Šiauliuse, Kaune ir kitose Lietuvos vienose; pavyzdžio neturintis revoliucinis aktyvumas, rodomas Lietuvos žemės ūkio darbininkų apsaugojant stambiuosius dvarus nuo išgrobysto iš dvarininkų pusės; greitas lietuvių ūkio savo išsivadavimo iš sve-mų ir savų engėjų.

Tačiau revoliucinė kova Lietuvoje pradėjo kilti nesulaikoma Jėga. Llaudis stojo į kovą dėl ūkio savo išsivadavimo iš sve-mų ir savų engėjų. Tačiau revoliucinė kova Lietuvoje pradėjo kilti nesulaikoma Jėga. Llaudis stojo į kovą dėl ūkio savo išsivadavimo iš sve-mų ir savų engėjų.

Centrinj vaidmenj išsivysčiuoję revoliucinėje kovoje su-

kiniosios Lietuvos tarybinės vyriausybės paskelbimais, — visa tai kalba apie tai, kad garsioji Lietuvos taryba neišvegas savo koplyčia Latvijoje ir Estijoje likimo“ (Raštai, IV t., 179 ps.).

1918 m. gruodžio mén. 15 d. Vilniaus Darbininkų Deputatu Taryba pasikelbė valdžią, nežiūrint to, kad mieste dar šeimininkavo vokiečiai.

Kita diena, gruodžio 16 d. Vilniuje įvyko generalinis streikas protestuojant prieš buržuazinę — buožinę „Tarybą“ ir vokiškuosius okupantus. Sustrekavavo visos miesto žmonės, o taip pat geležinkelis. Mieste įvyko didingos demonstracijos, kuriose dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių. Demonstrantai reikalavo nuversti buržuazinę „Tarybą“, išvyni vokiškuosius okupantus, perduoti visą valdžią į Darbininkų Deputatu Tarybų rankas.

Dar anksčiau Vilniuje buvo suorganizuota Laikinoji Revoliucinė Vyriausybė. Vyriausybė vadovavo senas kovotojas dėl lietuvių liaudies laisvės, ugninges bolševikas Vincas Mickevičius — Kapsukas.

(B. d.)

MŪSŲ RESPUBLIKOJE

Panėvėžio statybose

Eilėje miesto vietų galima pamatyti naujus arba baigiamus statyti namus. Nesenai buvo užbaigtą ligoninės prieštato statyba, baigiamas naujos modernios pirties iрengimas. Atstatyti kultūros namai. Respublikos ir Staniūnų gatvėse baigiamas dviejų gyvenamųjų namų atstatymas. Visa tai ligi švenčių bus perdruota eksploatacijai.

Arėjant šventėms, vyksta eilės pataipų remontas ir pa-puošimas. Užbaigtų darbai poliklinikoje, mokyklose, atremontoja 21 parduotuve.

Per dvi dienas 120 tonų bulvių

KUPIŠKIS. Skapiškio valsčiaus darbo valstiečiai, pilnai užbaigę grūdų prievoles, įsijungę į bulvių paruošų kampaniją. Kas dieną šio valsčiaus valstiečiai į paruošų punktą pristato daugiau kaip po 50 tonų geros rū-

Savo metinį planą Panėvėžio statybos kontora (viršininkas dr. Čepas) Jau įvykdė 110 procentų. Arėjant šventėms, sparčiai dirba dažytos Mackevičius, Morkūnas, Segalis, Avdejevo stalių brigada ir kiti. Daugelis darbininkų, žymiai viršydami savo užduotis, uždirba ligi 4.000 rublių per mėnesį.

Šventėms didėlis miesto statybų darbininkų skaičius persikels į naujus namus. Tuo tiksliu atstatomi 8 butų namai. Sudėtis gatvėje Nr. 9.

Pleno paruošų pirmūnai

ŠAKIAI. Kidulių ir Gelgaudiškio valsčių valstiečiai sparčiai vykdo valstybines pieno paruošas. Gelgaudiškio valsčiaus Maštaicių, Daibių ir Daukantiškių apylinkių darbo valstiečiai jau įvykdė metinį pieno pristatymų planą. Dabar jie stato pieną viršum pieno. Pieno paruošų metinį planą baigia taip pat vykdyti Žiurių, Per-varninkų, Norkūnų ir Pa-

A. Vasaris

Išnaudojant kiekvieną minutę

VILKAVIŠKIS. Plačiai išsiųstė socialistinės lenktynės Virbalio vagonų depo. Kalvis Petrus ir plakėjas Žemaitis savo metinę užduotį įvykdė jau rugsėjo 15 d. Laikas pas Juos veitul nenuėlina. Tuo metu, pavyzdžiu, kai apdirbamojai detalių kaista žaizdre, Petrus ir Žemaitis nelaukia šalia, o

kalniškių apylinkės. Kidulių valsčiaus Pervarninkų apylinkės valstiečiai Sužas ir naujakuriai Eniulaitienė ir Šiniaka stato pieną 1948 m. pristatymu sąskaiton. Daug pieno viršum pieno pristatė Karališkių apylinkės mažažemė valstiečių Šenikaitienė, kuri įvykdė jau birželio viduryje paruošų planą.

K. Aras

Žodis iš štėsėtas

ŠAKIAI. Bubilių valsčiaus, Mieslaunkio apylinkės darbo valstiečiai, darbštataus apylinkės pirminko dr. Kavoliūno vadovaujami, pirmalaiko išpildė savo įsipareigojimą, duotus laiške draugui Stalinui. Šių metų rugpjūčio mėnesio 22 dieną Mies-

launkio apylinkės valstiečiai visu 100 proc. įvykdė valstybinių grūdų paruošų planą ir pradėjo grūdus statyti viršum pieno.

Mieslaunkiečiai jau pristatė viršum pieno plano daugiau kaip 120 pūdų duoninių grūdų.

S. Gudaitis

Troškūnų valsčiaus įvykdė metinį grūdų pristatymo planą

PANEVĖŽYS, IX. 30 d. (ELTA). Dideliu laimėjimu spaline socialistinės lenktynės pasiekė Troškūnų valsčiaus darbo valstiečiai. Va- kar valsčiaus pirmasis apskritieji prieš laiką įvykdė metinį grūdų pristatymo valstybei planą.

Grūdų pristatymas valstybei buvo vykdomas raudonostomi gurguolėmis. Visas valsčiaus aktyvas dirbo ap-

linkėse, padėdamas valstiečiams organizuoti kūlimo darbus. Rugsėjo mén. 25 d. Troškūnų ir Umėnų apylinkės pirmosios valsčiai baigė įvykdė privalomuosius grūdų pristatymus.

Gausinguose valstiečių susirinkimuose nutarta Didžiojo Spalio 30 metinių garbei pristatyti valstybei daugiau kaip 1.000 pūdų rugių bei kviečių viršum pieno.

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Niujorke tebedirba Suvieuytu Nacių Organizacijos Generalinė Asambleja. Politiniame komitete vyksta Graikijos klausimo svarstymas. Jokias irodymas neparemtu Amerikos delegacijos galvos pareiškmu Graikijoje vykstanti kova taranmai paaškinama „daugiausia neigala pagalba ir parama, kuria teikia Jugoslavija, Bulgaria ir Albanija partizanų pajegoms, kovojančioms prieš Graikijos vyriausybę“.

Graikijos klausimo svarstymo politiniame komitete elga atmetė rūmą pralaimėjimą Amerikos delegacijai. Nepaisant visų Jos pastangų ir angliskųjų sėbry paramos, jai nepavyko užčiaupoti burnos kitų šalių delegacijoms, ir kruvini įvykių Graikijoje buvo teislingai nušvesti. TSRS, Ukrainos ir Jugoslavijos delegacijų kalbose, o taip pat Bulgarijos ir Albanijos vyriausybų padarytuose pranešimuose buvo demaskuota Anglijos ir JAV ginkluotos intervencijos politika. Kaip tik tų šalių kariņių misijų ir karliomenes buvimas Graikijoje ir graikų tau-tai primėto monarchinio — fashiunio režimo priemonės pa-aštino padėti ir susitirpnu naujų masų pasipriešinimą. Interventų rémimasis tuo, jog užsienio ginkluotos pajėgos atvyko su Graikijos vyriausybės sutikimu, neįšlako jokios kritikos, nes pati Graikijos vyriausybė pasiliuko valdžioje po interventų pagalbos, teroro ir neteisingu rinkimų rezultate.

Patekusi į sunkią padėti, Amerikos delegacija, nepajég-dama irodyti prieš Graikijos šiaurinės kaimynus iškelty kaltinimų, siekia sukurti Balkanų komisiją pasienių rajonams Graikijos šiaurėje ištirti ir prižiūrėti. Tie pasiūlymai atskleidžia tikrus Amerikos sluoksninius ketinimus. Prasi-skverbė į Graikiją, jie dabar

norėtų gauti pozicijas įsiži-šimui ir į kitų Balkanų valstybių politinių gyvenimą.

TSRS delegacija, Ukrainos, Lenkijos, Jugoslavijos delegacijos ir viso pasaulio dažangios Jėgos siūlo paprastą ir teisingą Graikijos klausimo sprendimą: evakuoti iš Graikijos teritorijos Argilioje — Amerikos ginkluotas pajėgas, duoti galimumą graikų tau-tai sudaryti savo vyriausybę be Išorinio įsikišimo. Tuomet demokratinė Graikijos vyriausybė, nustačiusi pilniti-nal normalius diplomatinius santykius su savo kaimynais, be abejonių galės išspręsti vi-sus ginkluotus klausimus, ir tai-kos reikalas bus užtikrintas Balkanuose.

* * *

1945 metų gruodžio mén. Užsienio Reikalų Ministrų pasitarime Maskvoje buvo svarstomas Korėjos, Tarybinės Ar-mijos išvaduotas iš ilgametės Japonijos okupacijos, likimo klausimas. Amerikos pasiūlymai siekė nustatyti toje šalyje man-datinį prieklausomą režimą, ku-riuo priešakyje būtų sąjungininkų pagalbos ir dalyvavimo, su sėlyga, kad amerikinė ir tarybinė karliomenės vienu metu bus atitrauktos iš Korėjos.

Generolo Štikovo pasiūlymui pritaré platus demokratinių sluoksniai. Amerikos oficialiai sluoksniai ir spaudos sumišimas, sukeltas generolo Štikovo pa-reiškimo, pilnintinai demaskavo JAV savanaudžiškus planus. To-lumuose Rytose. Spauda buvo priversta pripažinti, jog evakuavus užsienio karliomenę, kai-riosios grupės galėtų pilnai lamen-ti visojo Korėjoje teisinguose rinkimuose.

Tokiu būdu Amerikos „de-mokratija“ bijo teisingu rinkimų. Reakcija tebetėsia savo ma-nevras Korėjos klausimu. Čia skelbiamai provokacinių gandai apie „komunistinio spaudimo Korėjal“ ruošimą. Čia daromas pasiūlymas atidėti karliomenės atitraukimą iš Korėjos, kad su-triūkintų demokratines Jėgas pletę Korėjoje. Tačiau dabar jau nieko negalima apgauti — Amerikos planai labai tol nuo teisingo Korėjos klausimo iš-sprendimo.

Præjuslej pusantrų metų parodė, kad Amerikos sluoksniai neužinteresuoti užtikrinti Korėjos neprieklausomybę. Tuo metu, kai tarybiniai organai šiaurinėje Korėjoje padėjo Jos demokratiniam išsivystymui, Amerikos administracija, sabotuodama

Maskvos nutarimus, rėmė pietų Korėjoje reakcinius sluoksnius, bandydama su jų pagalba pa-versti Korėją Amerikos kolonija. Tarybinė administracija, ži-noma, negalejo sutikti su tokia politika. Tuomet Jungtinės Valstybės po įvairių maneuvre, turė-jusių tikslą sužlugdyti politiką, nustatytą Maskvos pasitarimo, pasiekė tai, kad Korėjos klausimas buvo įtrauktas į Asamblejų darbų tvarką.

Rugsėjo mén. 26 d. bendros Tarybų Sąjungos — Amerikos komisijos Korėjos klausimu p-sėdyje tarybinės delegacijos galva generolas Štikovas padarė naujų pasiūlymų: suteikti gallumą korėjiečiams patiemis su-formuoti vyriausybę be sąjungininkų pagalbos ir dalyvavimo, su sėlyga, kad amerikinė ir tarybinė karliomenės vienu metu bus atitrauktos iš Korėjos.

Generolo Štikovo pasiūlymui pritaré platus demokratinių sluoksniai. Amerikos oficialiai sluoksniai ir spaudos sumišimas, sukeltas generolo Štikovo pa-reiškimo, pilnintinai demaskavo JAV savanaudžiškus planus. To-lumuose Rytose. Spauda buvo priversta pripažinti, jog evakuavus užsienio karliomenę, kai-riosios grupės galėtų pilnai lamen-ti visojo Korėjoje teisinguose rinkimuose.

Tokiu būdu Amerikos „de-mokratija“ bijo teisingu rinkimų. Reakcija tebetėsia savo ma-nevras Korėjos klausimu. Čia skelbiamai provokacinių gandai apie „komunistinio spaudimo Korėjal“ ruošimą. Čia daromas pasiūlymas atidėti karliomenės atitraukimą iš Korėjos, kad su-triūkintų demokratines Jėgas pletę Korėjoje. Tačiau dabar jau nieko negalima apgauti — Amerikos planai labai tol nuo teisingo Korėjos klausimo iš-sprendimo.

V. GRĮŠANINAS

Vaikų padėtis Jungtinėse Amerikos Valstybėse

NIUJORKAS, X. 2 d. (TASS). Niujorko meras O'Dvajeris pa-skelbė pranešimą, kurį sudarė sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo organų atstovai. Tamé pranešime pasakyta, jog pragyrėniu minimumo pakili-mas rūmatai gresia žymios gy-ventojų dalių sveikatal. Toliau Jame pasakyta, jog, ryšium su kaunu pakiliimu, šeimos, gaunančios pagalbą iš miesto organų, nepajégia pirkits net būtiniausio maisto. Pranešime toliau kalbama, jog tokioje padėtyje yra 103.000 vaikų, priklausančiu nuo municipalinių organų teikiamas pagalbos. Skaičius vaikų, siekiančių gauti veltui pusryčius mokyklose, pakilo 18,5 procento nuo priešmetų metų

sausio mėnesio, kas, kaip pasa-kyta pranešime, byloja apie tai, kad šeimos siekia maisto problema išspręsti neduodant val-kams pusryčių namie. Pranešime pažymima, jog pieno kaunu pakiliimas 30 procentu ir kai kurių kitų produktų kaunu pakiliimas 40 procentu nuo priešmetų metų birželio mėnesio apsunkina apriūpti visus pusryčių rel-kalungus vaikus mokyklose.

Vaikų sveikatos apsaugos mu-nicipalinių organų aptarnauja vieną trečdalį miesto vaikų, kurių motinos vis dažniau nusi-kundžia nepajégančios pirkis pakankamo maisto kiekio. Lau-kiamo, jog per dieną keliais tūkstančiais padidės pacientų

skaičius miesto ligoninėse ry-šium su tuo, kad nepakankamas maitinimas sumažina žmonių atsparumą ligoms. Dauguma pa-cientų nepajégia pirkits maisto, kuri gydytojal skiria džiovininkams, nėščioms moterims ir t. t.

Detroito laikraščio „Fri Pres“ pranešimu, oficialus atstovas Henigeris, kuris veda mokyklų lankomumo statistiką, praneše, kad 25.859 vaikai nelankia Detroito mokyklų dėl to, kad netu-ri avalynės ir drabužių, — t. y. mokyklų nelankymas 22,4 procento diidesnis, negu pernai. Henigeris ragino gyventojus rinkti vaikams apdėvėtus dra-bužius.

(ELTA).

Kas valdo Jungtinės Amerikos Valstybes?

Kas nustato Jungtinii Valstybių politiką? Kas yra tikrasis šalies šeimininkas, tikrasis jos turtų valdytojas?

Nesenai išėjusi (antraja laida) amerikinio žurnalisto Ferdinando Lendbergo knyga į šiuos klausimus atsako štai: „Jungtinės Amerikos Valstybės dabantiniu metu yra... 60 turtalingiausiai šeimų nuosavybė“.

1946 metais paskelbtasis Amerikos senato specialios komisijos pranešimas patikslina ši teligimą. Iš pranešimo sekा, jog 60 turtalingiausiai Amerikos šeimų sudaro 8 grupes, kurios iš esmės yra monopolinės, t. y. vienintelės šalies pramonės, žemės ūkio, transporto ir bankų šeimininkai bei vadovai. Iš tų 8 monopolistinio kapitalo grupių penktoms vadovauja Morgan, Kun-Lebo, Rokfelerio, Melono ir Dupono šeimos. Likusios trys grupės apima stambius kapitalistus, kuriems priklauso pagrindinės imones ir bankai Čikagoje, Klivlende ir Bostonie, t. y. trijuose miestuose, kurie sudaro labai svarbių JAV pramoninių rajonų centrus.

Apie tų grupių turtlinguma gali suteikti valdžia šie skaičimenys: akcinės kompanijos, kurios yra Morganas šeimos rankose, turi kapitalą, kuris prasoko 30 milijardų dolerių (apie 150 milijardų rublių); Kun-Lebo grupė valdo kompanijas, kurų bendras kapitalas siekia 11 milijardų dolerių, Rokfeleris disponuoja 6,5 milijardo dolerių kapitalu, Melonas — beveik 3,5 milijardo dolerių, Duponas — 2,5 milijardo dolerių. Norint pilnintinai suvokti tų turtų reikšmę, reikia turėti galvoje štai ką.

Pirmai, išvardintos turtlingiausiai Amerikos kapitalistų grupės glaudžiai susijusios savo tarpe. Pavyzdžiu, Morganas ir Duponas bendrai valdo automobilių trestą „Dženeral Motors“. Duponas, daugiausia valdantis chemijos pramonę, taip pat turia glaudžius ryšius su Rokfelerio šeima, kuri daugiausia vyrėja naftos kompanijose. Juos tarp-kietai surišo bendras dalyvavimas Vokietijos kompanijose, kurios gamino sintetinius naftos produktus (benzino gamyba iš anglies).

Antra, nuo kompanijų, kurias tuo ar kitu mastu valdo nurodytos grupės, priklauso daugybė kitų kompanijų. Tokiu būdu Morganas, Dupono ar Rokfelerio ekonominė valdžia siekia ir imones, bankus, kapitalius, kurie jieems netarpiškai nepriekluso.

Trečia, aukščiau nurodytos kapitalų sumos, kurias kontroliuoja Morganas ir kitos kapitalistinės grupės, apskaičiuotos remiantis Jų pačių duomenimis. Jos todėl, be abejonimo, tyčia sumažintos. Pavyzdžiu, sprendiant iš kai kurių patikimesnių žinių, kapitalai, kuriosios valdo Morganas, prieš kara siekė ne 30 milijardų, o 77 milijardus.

Ketvirta, visi aukščiau pa-teikti skaičiai yra įtaka prieš-

karinį laikotarpi. Tuo tarpu ka-ro metu JAV vadovaujančių kapitalistinių grupių turtas bei išta ka smarkiai pakilę.

Kėriniai užsakymu vykdymas kapitalistiniams milžiniams su-teikė nematytus pelnus. Per kai-ko metus visos JAV akcinės kompanijos gavo gryno pelno ligi 53 milijardų dolerių. Tatai vidutiniškai išeina apie 9 milijardus dolerių per metus, kai tuo tarpu prieš kara Jų grynas metinis pelnas nepraskodavo 4 milijardų. Karo išvakarėse Jungtinėse Valstybėse tebuvo 3 ak-cinės kompanijos, su kapitalu, prašokančiu 1 milijardą dolerių, — naftos trestas „Standard Oil“ (Rokfeleris grupė), auto-mobilių trestas „Dženeral Motors“ (Morganas ir Dupono grupė) ir plieno trestas (Morganas grupė). Po karo tokį kompanijų Jau atsirado astu-netas. Prie aukščiau išvardintų trijų kompanijų prisidėjo dar penkios kompanijos su kapita-lais, prašokančiais milijardą dolerių: aviacijos kompanija „Kertis Rait“ (Morganas), Dupono chemijos trestas, Bileemo plieno kompanija (Morganas), naftos kompanija „Sakoni Va-kuum“ (Rokfeleris). Ir Ford automobilių kompanija.

Tatai dar labiau padidino milžinišku trestų įtaka šalies ekonominiame gyvenime. Prieš kara Jungtinėse Valstybese te-buvo 49 kompanijos, kurių kiekvienai turėjo daugiau kaip 10 tūkstančių darbininkų. Po karo tokų kompanijų Jau atsirado 344. Tuo pat metu apie 2 milijonus smulkųjų bei vidutinių firmų buvo priverstos nu-traukti savarankišką gyvavimą, o Jų imones buvo arba likviduotas, arba galingesnių kompanijų prarytos.

Oficiali Amerikos statistika palaidija, jog tas patis yra JAV žemės ukyje. Per 1935 m. — 1945 m. dešimtmetyje fermų skaičius šalyje sumažėjo 13 procentų, bet užt vidutinis fermos dydis pakilo 26 procentais. Kitaip tarus, ir čia stambios imones tapo dar galingesnės — silpnėsnių fermų nū-kurdimu bei prarūjimo sąskaiton.

Visumoje, tokiu būdu, jvyko ekonominės galios — koncentracija dar slaugesnio, negu prieš kara, monopolininkų rato rankose. Šiuo metu 63 stambios JAV akcinės kompanijos disponuoja išėsimis, įgalinėmis supirkti visą turtą (pastatas, įrengimai, žemė, pili-ginių kapitalas), prikleusais 94 procentams visų šalies pramoninių kompanijų. Kitais žodžiais, tie 94 procentai, tai yra praktiškai beveik visa Amerikos pramonė, valdoma 63 monopolijų, kurios savo ruožu beveik ištisiai sudaro aukščiau nurodytas 8 galinges monopo-listines grupes.

I. OSIPOVAS

REDAKCINĖ KOLEGIJA

SKELBIMAI

Valstybinis žemės ūkio mašinų fabrikas „Plūgas“ priima remontui kula-masias mašinas, jų motorus, plūgas, akceleratörus ir kitas žemės ūkio mašinas bei įrankius.

BRUŽAS
Fabriko „Plūgas“ direktorius

Panėvėžio Inventorizacijos Techni-

kinis Biuras Inventorizacijos darbams Rokiškyje prilima inventoriatorius. Kvalifikacijos — mokėti matuoti ir brauzi-los, drapakus ir kitas žemės ūkio mašinas bei įrankius.

J. GENEVICIŪS

Panėvėžio ITB inž. — kontrollerius

Redakcija: Rokiškis, m. aikštė Nr. 22, telefonas 18.